

Søndre Buskerud Politidistrikt
Jan Erik Strøm
Postboks 1087
3001 DRAMMEN

S | O M

Vår referanse
2014/2535

Deres referanse
201403449-7 90

Vår saksbehandler
Johannes Flisnes Nilsen

Dato
05.03.2015

SVAR PÅ OPPFØLGINGSBREV FRA SØNDRE BUSKERUD POLITIDISTRIKT OM FOREBYGGINGSENHETENS RAPPORT

Det vises til oppfølgingsbrev med vedlegg fra Søndre Buskerud politidistrikt 6. februar 2015.

Generelt om politiets oppfølging

Sivilombudsmannens forebyggingsenhet har gjennomgått politidistriktets brev om oppfølging av rapport etter enhetens besøk til Drammen sentralarrest 22. oktober 2014. Svarbrevet gir konkret informasjon om oppfølgingstiltak, og viser at politidistriktet har arbeidet grundig med oppfølging av rapportens anbefalinger.

Forebyggingsenheten har merket seg at momenter fra rapporten skal tas inn i vedlikeholdstreningen for arrestforvarere og innsatspersonellet i distriktet. Det fremheves som særlig positivt at politiet har tatt kontakt med kommunal legevakt og barnevernsvakt om oppfølgingstiltak.

Nærmere om oppfølging av anbefalingene

En gjennomgang av svarbrevet tyder på at politiet så langt har fulgt opp rapportens anbefalinger på en tilfredsstillende måte. Forebyggingsenheten har notert seg at politidistriktets arrestinstruks er justert på flere punkter. Det er nå inntatt i arrestinstruksen at resultatet av tilsyn med risikoarrestanter skal føres i arrestjournal, at visitasjon med full avkledning skal gjennomføres i to trinn og at arrestanten har rett til både skriftlig og muntlig informasjon om sine rettigheter på et språk vedkommende forstår.

Videre har enheten merket seg politiets opplysninger om at rutiner på flere områder er etablert eller innskjerpet, blant annet ved at avhørsrom skal kunne benyttes som ventested for mindreårige sammen med barnevernsvakt, at tiltak for å redusere uheldige virkninger av isolasjon overfor arrestantene skal dokumenteres bedre og at underretting til pårørende og forsvarer skal gis uten ugrunnet opphold.

Det er positivt at metallstengene som var fastmontert i veggen i mottaksrommet vil bli fjernet. Enheten har også merket seg at ny lyssetting og installasjon av klokker skal vurderes som en del av en oppgradering av kameraovervåkingen, og at anbefaling om å gi noen celler en mer human utforming vil tas med ved gjennomføring av oppussing og vedlikehold. Forebyggingsenheten vil her vise til at man i sentralarresten i Tønsberg har innredet en celle for å ivareta særlig utsatte arrestanters behov, slik som mindreårige og pågrepne som har sittet over to døgn i arrest.¹ Denne cellen kan fremheves som et godt eksempel på hvordan en arrestcelle kan gis en mer human utforming.

Ellers er forebyggingsenheten klar over at arrestlokalets byggemåte og beliggenhet gjør det vanskelig å kunne gi et godt luftetilbud. Samtidig kan muligheten til daglig å kjenne friluft og se dagslys være viktig for å dempe uheldige følger av et opphold i politiarrest, slik som klaustrofobiske reaksjoner.

Forebyggingsenheten understreker at en politiarrest ikke er egnet for opphold av lengre varighet, og at det gir rom for bekymring at over hundre pågrepne personer hvert år blir sittende over to døgn i sentralarresten i Drammen. Det forutsettes at politiet fortsetter samarbeidet med kriminalomsorgen for å hindre lange arrestopphold, og at rimelige tiltak for å lette arrestoppholdet prioriteres, slik som et styrket luftetilbud og adgang til besøk utenifra. Tiltak for å få ned sittetiden i politiarrest vil også være et viktig tema i forebyggingsenhetens neste møter med Politidirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet.

Politidistriktet har i sitt svar kommentert anbefalingen om at man bør sikre at en telefonsamtale fra arrestanten kan skje uten av politiet hører hva som blir sagt. Det uttales at det ikke er forsvarlig å overlate telefon til arrestanter uten tilsyn, på grunn av bevisforspillelsesfare. På dette punktet vises det til reglene i politiarrestforskriften § 2-3 tredje ledd, der det fremgår at:

«Under arrestoppholdet skal innsatte gis rett til å ta kontakt med lege for nødvendig helsehjelp. Kontakten kan gjennomføres enten ved at politiet henvender seg til helsepersonell eller ved at den innsatte selv tar kontakt med helsepersonell pr. telefon etter at politiet har forvissnet seg om at det er helsepersonell som besvarer henvendelsen. Hvis den innsatte ønsker det, skal vedkommende kunne samtale direkte og ukontrollert med helsepersonellet.»

Det synes forutsatt i regelverket at den innsatte selv skal kunne kontakte helsepersonell per telefon om dette er ønskelig, etter at politiet har forvissnet seg om at det er helsepersonell som besvarer henvendelsen. Det bemerkes videre at Vestfold politidistrikt oppgir at man i Tønsberg sentralarrest benytter trådløs telefon og at arrestantene får snakke uforstyrret på cellen.² Enheten bemerker også at det ikke alltid

¹ Sivilombudsmannens forebyggingsenhet, Besøksrapport Tønsberg sentralarrest 14. og 20. oktober 2014, s. 21-22.

² Oppfølgingsbrev fra Vestfold politidistrikt til Sivilombudsmannens forebyggingsenhet 16. februar 2015.

vil foreligge bevisforspillelsesfare, og at påtaleansvarlig har ansvar for å avklare om en slik risiko foreligger.

Samarbeidet mellom politiet og legevakten i Drammen synes å fungere godt. Det er positivt at det ble etablert en dialog mellom politiet og legevakten om oppfølgingstiltak. Dialogen viste at vernet om arrestantenes helseopplysninger kunne forbedres. Heretter skal politiet alltid spørre om legen vil snakke med pasienten alene, samtidig som nødvendige sikkerhetsvurderinger foretas og formidles til legen. Helseundersøkelsen skal foretas på det tilpassede undersøkelsesrommet på legevakten, og politiet skal stå utenfor døren. Etter forebyggingsenhetens syn er den nye rutinen tilfredsstillende.

Med disse merknadene avsluttes Sivilombudsmannens forebyggingsenhetets oppfølging etter besøket til Drammen sentralarrest 22. oktober 2014 i denne omgang.

For ombudsmannen

Helga Fastrup Ervik
kontorsjef

Johannes Flisnes Nilsen
rådgiver